

Procurement Monitoring Report Template

In view of the Member States' reporting process under the Directives 2014/23/EU, 2014/24/EU and 2014/25/EU

Fields marked with * are mandatory.

I. Information about reporting authority

By clicking in this box you indicate that you have read the privacy statement and provide your consent for the processing of your personal data

[EUSurvey_Privacy_Statement-2020.pdf](#)

* Country

Bulgaria

* Name of National Authority

Public Procurement Agency

* Name of Unit/Department

Legislation and Methodology Directorate

* E-mail address

aop@aop.bg

Name of contact person (not published)

E-mail address of contact person (not published)

II. The public procurement framework

1. Legal framework

- * Please indicate links to the main legal instrument implementing the public procurement Directives and its main amendments that occurred during the current reporting period.

5000 character(s) maximum

Please list the links in the text box below. You can link multiple links.

Закон за обществените поръчки: <https://www2.aop.bg/zakonodatelstvo/nacionalno-zakonodatelstvo/>;
Правилник за прилагане на Закона за обществените поръчки: https://www2.aop.bg/wp-content/uploads/2023/05/PPZOP_17-03-2023.pdf;
Закон за концесиите: <https://nkroffice2.government.bg/?r=/download&path=L9CY0L3RhNC%2B0YDQvNCw0YbQuNC%2B0L3QtC9INGA0LDQt9C00LXQuy%2FQndC%2B0YDQvNCw0YLQuNCy0L3QsCDRg9GA0LXQtNCx0LAv0J3QsNGG0LjQvtC90LDQu9C90L4g0LfQsNC60L7QvdC%2B0LTQsNGC0LXQu9GB0YLQstC%2BL9CX0LDQuC%2B0L3QuC%2FQI9Cw0LrQvtC9INC30LAg0LrQvtC90YbQtdGB0LjQuNGC0LUucGRm>
Основни изменения на Закона за обществените поръчки 2021 - 2023:
<https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=175342>;
<https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=200381>;
<https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=201798>;
<https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=202168>.

2. Procurement institutional framework

Please provide key bodies and institutions regarding public procurement matters, in charge of:

	Relevant bodies <i>(multiple entries possible)</i>
Body of normative regulatory function (including transposition) and policy development	Министерство на финансите; Агенция по обществени поръчки (директива 2014/24/ЕС и Директива 2014/25/ЕС); Дирекция „Координация на политики и концесии“, Администрация на Министерския съвет (Директива 2014/23/ЕС)
Bodies responsible for monitoring and reporting	Агенция по обществени поръчки (АОП) и Дирекция „Координация на политики и концесии“, Администрация на Министерския съвет
Review bodies	Комисия за защита на конкуренцията (КЗК); Върховен административен съд (ВАС)
Bodies responsible for the e-procurement and the functioning of the public procurement web portal	Агенция по обществени поръчки и Дирекция „Координация на политики и концесии“, Администрация на Министерския съвет
Centralised procurement bodies	Дирекция „Централизирано възлагане и обществени поръчки“, Администрация на министерския съвет; Министъра на здравеопазването в качеството му на Централен орган за покупки в сектор "Здравеопазване"
Competence centres	Институт по публична админстрация (ИПА); Национален институт на правосъдието (НИП)
Other bodies	Сметна палата (СП); Агенция за държавна финансова инспекция (АДФИ); Изпълнителна агенция "Одит на средствата от Европейския съюз" (ИА "ОСЕС"); в някои отношения и Управляващите органи на програмите, финансирани с европейски средства

III. Key quantitative indicators on public procurement

1. The total number of awarded contracts

Total number of contracts awarded **above** EU thresholds (in a yearly breakdown)

	2021	2022	2023
Number	13497	15205	16816

* Please describe the methodology on collection of data and/on the source (in case of a database(s)) of data collected:

5000 character(s) maximum

При изготвянето на доклада са използвани и обобщени данни от:

- Регистъра на обществените поръчки, открити преди задължителното използване на ЦАИС ЕОП (www.aop.bg), поддържан от Агенцията по обществени поръчки;
- Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП): <https://app.eop.bg/today>), поддържана от Агенцията по обществени поръчки;
- Националният концесионен регистър, който е централизирана електронна информационна система, съдържаща база данни за всички възложени концесии и процедури за възлагане на концесии: <http://nkr.government.bg>, поддържан от Администрацията на Министерски съвет.

Включени са договорите за обществени поръчки, за които е публикувано обявление за възложена поръчка в периода 01.01.2021 г. – 31.12.2023 г.

В посочените общ брой на договорите не са включени:

- изключенията от приложното поле на Закона за обществените поръчки (ЗОП);
- договорите по рамкови споразумения (с цел да се избегне дублиране на информацията с изпълнението на самото рамково споразумение).

Посочените стойности за брой договори над и под европейските прагове са определени на база използвания от възложителя вид процедура, съгласно чл. 18, ал. 1 от ЗОП.

В стойностите над европейските праговете е включена информация за възложените договори по поръчки по процедурите по чл. 18, ал. 1, т. 1 – 11 от ЗОП, т.е. поръчки, за които съгласно чл. 35, ал. 1 от закона следва да се публикува информация, свързана с тяхното възлагане и изпълнение, в "Официален вестник" (ОВ) на Европейския съюз (ЕС) (това са процедурите, предвидени в Директивите на ЕС).

Total number of contracts awarded **below** EU thresholds (in a yearly breakdown)

	2021	2022	2023
Number	14007	14642	17129

* Please describe the methodology on collection of data (in case of assessment based on a sample) and/on the source (in case of a database(s)) of data collected:

5000 character(s) maximum

При изготвянето на доклада са използвани и обобщени данни от:

- Регистъра на обществените поръчки, открити преди задължителното използване на ЦАИС ЕОП (www.aop.bg), поддържан от Агенцията по обществени поръчки;
- Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП): <https://app.eop.bg/today>), поддържана от Агенцията по обществени поръчки;
- Националния концесионен регистър, който е централизирана електронна информационна система, съдържаща база данни за всички възложени концесии и процедури за възлагане на концесии: <http://nkr.government.bg>, поддържан от Администрацията на Министерски съвет.

Включени са договорите за обществени поръчки, за които е публикувано обявление за сключен договор в периода 01.01.2021 г. – 31.12.2023 г.

В посочените общ брой на договорите не са включени:

- изключенията от приложното поле на Закона за обществените поръчки (ЗОП);
- договорите по рамкови споразумения (с цел да се избегне дублиране на информацията с изпълнението на самото рамково споразумение).

Посочените стойности за брой договори над и под европейските прагове са определени на база използвания от възложителя вид процедура, съгласно чл. 18, ал. 1 от ЗОП.

В стойностите под европейските прагове е включена информация за възложените договори по поръчки, възлагани чрез национални видове процедури по чл. 18, ал. 1, т. 12 – 13 от ЗОП (публично състезание и пряко договаряне), както и договорите, възложени по реда на чл. 20, ал. 3 от ЗОП (събиране на оферти с обява или покана до определени лица), т.е. поръчки за строителство с прогнозна стойност от 50 000 лв. до 270 000 лв. и за доставки и услуги с прогнозна стойност от 30 000 лв. до 70 000 лв., с изключение на услугите по приложение № 2 към чл. 11, ал. 3 от ЗОП.

2. The total value of procurement

Total value of contracts awarded **above** EU thresholds (in a yearly breakdown)

	2021	2022	2023
Value (in EUR million)	4 702,14	6 189,60	7 208,66

* Please describe the methodology on collection of data and/on the source (in case of a database(s)) of data collected:

5000 character(s) maximum

При изготвянето на доклада са използвани и обобщени данни от:

- Регистъра на обществените поръчки, открити преди задължителното използване на ЦАИС ЕОП (www.aop.bg), поддържан от Агенцията по обществени поръчки;
- Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП): <https://app.eop.bg/today>), поддържана от Агенцията по обществени поръчки;
- Националният концесионен регистър, който е централизирана електронна информационна система, съдържаща база данни за всички възложени концесии и процедури за възлагане на концесии: <http://nkr.government.bg>, поддържан от Администрацията на Министерски съвет.

Включени са договорите за възлагане на обществени поръчки, публикувани в периода 01.01.2021 г. – 31.12.2023 г.

В посочените общи стойности на договорите не са включени:

- изключенията от приложното поле на Закона за обществените поръчки (ЗОП);
- договорите по рамкови споразумения (с цел да се избегне дублиране на информацията с изпълнението на самото рамково споразумение).

Посочените стойности за договори над и под европейските прагове са определени на база използвания от възложителя вид процедура, съгласно чл. 18, ал. 1 от ЗОП.

В стойностите над европейските прагове е включена информация за възложените договори по поръчки по процедурите по чл. 18, ал. 1, т. 1 – 11 от ЗОП, т.е. поръчки, за които съгласно чл. 35, ал. 1 от закона следва да се публикува информация, свързана с тяхното възлагане и изпълнение, в "Официален вестник" (ОВ) на Европейския съюз (ЕС).

Стойността на договорите, сключени в чужда валута е преизчислена в лева с използване на валутните курсове на БНБ към края на всяка календарна година, съответно към 31.12.2021 г., 30.12.2022 г. и 29.12.2023 г. За целите на доклада общите стойности са посочени в EUR без ДДС, като е използван обменен курс 1EUR = 1,95583 BGN.

При изчисляването на посочената в доклада общата стойност на договорите за 2022 г. е взета предвид реалната стойност на договор № 59074 по поръчка с УНП 00087-2021-0218 (<https://app.eop.bg/today/169423>), а за 2023 г. - на договор № 80834 по поръчка с УНП 00115-2022-0099 (<https://app.eop.bg/today/255276>), въпреки че в обявленията за възложена поръчка стойността на договора е завишена стократно в резултат на допуснатата техническа грешка (пропусната десетична запетая).

Total value of contracts awarded **below** EU thresholds (in a yearly breakdown)

	2021	2022	2023
Value (in EUR million)	908,81	983,98	1340,26

* Please describe the methodology on collection of data (in case of assessment based on a sample) and/on the source (in case of a database(s)) of data collected:

5000 character(s) maximum

При изготвянето на доклада са използвани и обобщени данни от:

- Регистъра на обществените поръчки, открити преди задължителното използване на ЦАИС ЕОП (www.aop.bg), поддържан от Агенцията по обществени поръчки;
- Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП): <https://app.eop.bg/today>), поддържана от Агенцията по обществени поръчки;
- Националният концесионен регистър, който е централизирана електронна информационна система, съдържаща база данни за всички възложени концесии и процедури за възлагане на концесии: <http://nkr.government.bg>, поддържан от Администрацията на Министерски съвет.

Включени са договорите за възлагане на обществени поръчки, публикувани в периода 01.01.2021 г. – 31.12.2023 г.

В посочените общи стойности на договорите не са включени:

- изключенията от приложното поле на Закона за обществените поръчки (ЗОП);
- договорите по рамкови споразумения (с цел да се избегне дублиране на информацията с изпълнението на самото рамково споразумение).

Посочените стойности за договори над и под европейските прагове са определени на база използвания от възложителя вид процедура, съгласно чл. 18, ал. 1 от ЗОП.

В стойностите под европейските прагове е включена информация за възложените договори по поръчки, възлагани чрез национални видове процедури по чл. 18, ал. 1, т. 12 – 13 от ЗОП (публично състезание и пряко договаряне), както и договорите, възложени по реда на чл. 20, ал. 3 от ЗОП (събиране на оферти с обява или покана до определени лица), т.е. поръчки за строителство с прогнозна стойност от 50 000 лв. до 270 000 лв. и за доставки и услуги с прогнозна стойност от 30 000 лв. до 70 000 лв., с изключение на услугите по приложение № 2 към чл. 11, ал. 3 от ЗОП.

Стойността на договорите, сключени в чужда валута е преизчислена в лева с използване на валутните курсове на БНБ към края на всяка календарна година, съответно към 31.12.2021 г., 30.12.2022 г. и 29.12.2023 г. За целите на доклада общите стойности са посочени в EUR без ДДС, като е използван обменен курс 1EUR = 1,95583 BGN.

IV. Sources of wrong application or of legal uncertainty (including possible structural or recurring problems)

1. Preparation and launch of a public procurement procedure:

Which are the main sources of wrong application (or aspects with which legal uncertainty is related)?

In case your answer to question 2, 7, 8 or 9 is yes, additional options will appear.

- 1. Preliminary market consultation
- 2. Estimation of contract value (if yes, please specify below)
- 3. Wrongful setting of deadlines
- 4. Inappropriate selection criteria (too restrictive, tailor made for a particular economic operator, not related to subject matter of contract)
- 5. Discriminatory technical requirements
- 6. Conflict of interest
- 7. Procedures without publication (if yes, please specify below)
- 8. Inappropriate use of specific procedures (if yes, please specify below)

9. Other issues (if yes, please specify below)

2. Estimation of contract value:

- Underestimation of contract value to avoid application of EU public procurement rules
- Artificial splitting of the contract (including no aggregation of value of similar contracts)

7. Procedures without publication wrongly justified by:

- Reference to unsuccessful previous procedure
- Lack of alternative solution
- Extreme urgency
- Other reasons

Indicate best practices that are aimed at mitigating the issues identified in the previous answers and provide a link to any publicly available document relevant for the issues you indicated.

5000 character(s) maximum

In case your answer to any of the question in this section was 'Yes', please provide further information on these elements, if applicable. You can list multiple links separated with 'enter'.

В периода 2021 - 2023 са предприети редица законодателни и незаконодателни мерки за повишаване на публичността и конкуренцията, вкл. чрез редуциране на случаите на неоснователно прилагане на процедури на договаряне без предварителна публикация в т.ч:

- публикувано е Методическо указание за законосъобразно прилагане на основанието по чл. 79, ал. 1, т. 4 за случаите на изключителни обстоятелства (налична е актуализация съгласно промените в ЗОП);

https://www2.aop.bg/wp-content/uploads/2024/02/MU_3_2024.pdf

- променена е дефиницията на понятието "изключителни обстоятелства" с цел намаляване на незаконосъобразното прилагане на процедурата. (ЗИД ЗОП в сила от 22.12.2023; пара. 1, т. 17 от ДР на ЗОП);

- реализирана е инициатива от Агенцията по обществени поръчки (АОП) за изпращане на писма с методически указания до възложители с най-голям дял договори, сключени чрез процедура на договаряне без предварителна публикация, за които е изразено становище от Агенцията за незаконосъобразно прилагане на обстоятелствата по чл. 79, ал. 1, т. 4 ЗОП;

Като част от преванитвните мерки за ограничаване на неконкурентното възлагане на Портала за обществени поръчки (ПОП) са публикувани:

- два доклада с най-често срещани грешки, установени в резултат на предварителния контрол на АОП по чл. 232 ЗОП (за 2021 г. и 2022 г.). Коментирани в докладите пропуски и грешки са илюстрирани с конкретни примери по отношение на които е необходимо да се обърне специално внимание. По този начин на възложителите е указано как да прилагат законосъобразно действащата нормативна уредба относно обществените поръчки, като своевременно идентифицират и отстранят възможни пропуски и проблеми:

https://www2.aop.bg/wp-content/uploads/2022/03/Doklad_greshki_2021.pdf

https://www2.aop.bg/wp-content/uploads/2023/12/Greshki-I_etap_2022.pdf;

- регулярна информация за изготвените от АОП становища за осъществен втори етап на контрол по чл. 232 от ЗОП (контрол чрез случаен избор) и становища по чл. 233 от ЗОП (контрол върху процедури на договаряне без обявление). Информацията се публикува в секция "Извършени проверки" на ПОП: <https://www2.aop.bg/predvaritelen-kontrol/sedmichen-buletin/>;

Управляващите органи на програмите, финансирани от европейските фондове при споделено управление и ИА ОСЕС също регулярно публикуват информация за често допусканите грешки с конкретни примери и препоръки за тяхното избягване. Анализът на управляващите органи обхваща проблеми, които възникват в процеса на подготовка, провеждане и възлагане на обществени поръчки, установени в резултат от последващия контрол за законосъобразност на поръчките:

<https://aeuf.minfin.bg/bg/25>;

<https://sf.mon.bg/?go=news&p=detail&newsId=1050>;

<https://www.eufunds.bg/bg/opos/node/11807>;

[https://eufunds.bg/sites/default/files/uploads/opos/docs/2024-02/Analiz%20greshki%](https://eufunds.bg/sites/default/files/uploads/opos/docs/2024-02/Analiz%20greshki%20OPOS_dokument_2024.pdf)

<https://opic.bg/izbor-na-izplnitel/chesto-dopuskani-greshki>

2. Evaluation of tenders and contract award:

Which are the main sources of wrong application (or aspects with which legal uncertainty is related)?

In case your answer to question 8 is yes, additional options will appear.

- 1. Unlawful exclusion of tenderers/rejection of offers
- 2. Non compliance with mandatory exclusion grounds
- 3. Unlawful exclusion of third country bidders covered by GPA or by other international agreement
- 4. Incorrect evaluation of award criteria

- 5. Incorrect application of rules related to abnormally low tender
- 6. Lack of publication of contract award notice
- 7. Unlawful modification of the tender conditions before conclusion of the contract
- 8. Other reason (if yes, please specify below)

Indicate best practices that are aimed at mitigating the issues identified in the previous answers and provide a link to any publicly available document relevant for the issues you indicated.

5000 character(s) maximum

In case your answer to any of the question in this section was 'Yes', please provide further information on these elements, if applicable. You can list multiple links separated with 'enter'.

Според информацията, предоставена от органите за последващ контрол по ЗОП, се отчита известен ръст на установените нарушения в методиките за оценка на офертите при критерий за възлагане: "оптимално съотношение качество/цена" по чл. 70, ал. 2, т. 3 ЗОП. С цел преодоляване на нарушенията при оценка на офертите е извършена промяна в ЗОП, като съгласно изменението в чл. 70, ал. 7, т. 3, б. "б" ЗОП (в сила от 23.12.2023 г.) в случаите на качествени показатели, които са количествено неопределими, се посочва начинът за тяхното оценяване от комисията с конкретна стойност чрез експертна оценка, като не се допуска оценяване на пълнотата и подхода при представяне на информацията:

https://www2.aop.bg/wp-content/uploads/2024/01/ZOP_30-12-2023.pdf

При неспазване на посоченото изискване е предвидена административнонаказателна разпоредба. Съгласно чл. 253. (1) ЗОП (в сила от 22.12.2023 г.) възложител, който утвърди методика за оценка на офертите в нарушение на чл. 70, ал. 7, 9 или 10, се наказва с глоба в размер 2 на сто от стойността на сключения договор с включен ДДС, но не повече от 10 000 лв.

Предвид констатираните нарушения, свързани с неизпълнение на задължението за изпращане в законово установен срок на документи и информация, подлежащи на публикуване в Регистъра на обществените поръчки, е увеличен размера на предвидената санкция (чл. 256а ЗОП).

3. Contract implementation:

Which are the main sources of wrong application (or aspects with which legal uncertainty is related)?

In case your answer to question 2, or 3 is yes, additional options will appear at the end of STAGE 3 to provide further details.

- 1. Illegal contract modifications
- 2. Wrong application of procurement instruments (if yes, please specify below)
- 3. Other reasons (if yes, please specify below)

Indicate best practices that are aimed at mitigating the issues identified in the previous answers and provide a link to any publicly available document relevant for the issues you indicated.

In case your answer to any of the question in this section was 'Yes', please provide further information on these elements, if applicable. You can list multiple links separated with enter.

В ЗОП е направена редакция, с която е делегирано правомощие на Министъра на регионалното развитие и благоустройството да приеме методика за изменение на договорите за строителство в случаите на инфлация (чл. 117а ЗОП). Публикувано е и методическо указание относно възможностите за индексирание на договори по време на изпълнението им в условията на инфлация:

https://www2.aop.bg/wp-content/uploads/2022/04/MU_1.pdf

4. Problems that may originate at different stages:

Which are the main sources of wrong application (or aspects with which legal uncertainty is related)?

In case your answer to question 4 is yes, additional options will appear.

- 1. Wrong application of centralised or joint procurement
- 2. Failure to comply with legal deadlines (prescribed by EU or national law)
- 3. Biased prior involvement of candidates or tenderers
- 4. Other issues (if yes, please specify below)

Indicate best practices that are aimed at mitigating the issues identified in the previous answers and provide a link to any publicly available document relevant for the issues you indicated.

5000 character(s) maximum

In case your answer to any of the question in this section was 'Yes', please provide further information on these elements, if applicable. You can list multiple links separated with enter.

Отбелязаният пропуск се отнася до забавяне на изпълнението на задължението за спазване на сроковете за публикуване на информация.

5. Which are the specific legal provisions of EU public procurement law that raise problems?

- Directive 2014/23/EU ('Concessions Directive')
- Directive 2014/24/EU ('Classical Directive')
- Directive 2014/25/EU ('Utilities Directive')
- Directive 2007/66/EC ('Remedies Directive')

Please list the articles of the Directives and describe the issue you face (e.g., unclear, too strict/vague, meets contradictory interpretations or practices):

5000 character(s) maximum

Разпоредбата на чл. 67, пар. 2 от Директива 2014/24/ЕС създава затруднения при прилагането ѝ в практиката.

6. Which are the patterns and behaviours that do not stem from wrong application or of legal uncertainty, but indicate possible problems in the application of public procurement rules?

In case your answer to any of these questions is yes, additional options will appear below to provide further details.

- 1. Preference for lowest price as award criteria negatively affective quality of the purchase (if yes, please specify below)
- 2. Frequent use of derogatory procedures (if yes, please specify justifications used for derogatory procedures)
- 3. Frequent use of shortest possible deadlines (if yes, please specify below)
- 4. Recurrent award of contracts to the same economic operator
- 5. Recurrent award of contracts to third country economic operators not covered by GPA or by other international agreement (if yes, please specify justification below)

- 6. Contract awarded in suspected situation of unfair competition (if yes, please see below)
- 7. Low use of green requirements or award criteria (if yes, please provide us with further explanation below)
- 8. Low use of social requirements or award criteria (if yes, please provide us with further explanation below)
- 9. Low use of procurement of innovation (if yes, please provide us with further explanation below)
- 10. Lack of monitoring of implementation of contract (if yes, please specify below)
- 11. Other issues (if yes, please specify below)

1. Preference for lowest price as award criteria negatively affective quality of the purchase, caused by:

- Lack of professionalisation
- Lack of resources
- Budgetary constraints
- Purchase of commonly used or off-the-shelf products, works or services

2. Frequent use of derogatory procedures, please specify:

5000 character(s) maximum

Прилагането на процедура на договаряне без обявление е свързано предимно с избор на основанията по чл. 79, ал. 1, т. 3, б. "в" ЗОП (наличие на изключителни права, вкл. права на интелектуална собственост) и т. 7 от същата разпоредба (доставка на стока, която се търгува на стокова борса, съгласно списък, одобрен с акт на Министерския съвет, по предложение на министъра на финансите). Данните сочат, че за 2023 г. 66% от всички процедури, възложени чрез договаряне без обявление/договаряне без предварителна покана за участие, са възложени на основанията по чл. 79, ал. 1, т. 3, б. "в" и т. 7 ЗОП, респективно чл. 138, ал. 1 ЗОП (секторни възложители). За сравнение през 2021 г. делът на този вид договори е 80%.

7. Low use of green requirements or award criteria, caused by:

- Lack of governance
- Lack of professionalisation
- Lack of legal certainty
- Higher prices
- Lack of available offers on the market
- Other reasons

8. Low use of social requirements or award criteria, caused by:

- Lack of governance
- Lack of professionalisation
- Lack of legal certainty
- Higher prices
- Lack of available offers on the market
- Other reasons

9. Low use of procurement of innovation, caused by:

- Lack of governance
- Lack of professionalisation
- Lack of legal certainty
- Higher prices

- Lack of available offers on the market
- Other reasons

Indicate best practices that are aimed at mitigating the issues identified in the previous answers and provide a link to any publicly available document relevant for the issues you indicated.

5000 character(s) maximum

In case your answer to any of the question in this section was 'Yes', please provide further information on these elements, if applicable. You can list multiple links separated with enter.

Доколкото значителна част от процедурите на договаряне без предварителна публикация на основание изключителни права се възлагат за сключване на договори за комунални услуги е издадено указание от Министерство на финансите до общините с препоръка, подобни договори да се сключват за по-дълъг период, надвишаващ една календарна година. Също така са посочени възможностите за окрупняване на посочените договори.
Указанието на министъра на финансите за намаляване на неконкурентното възлагане е анансирано и на ПОП: <https://www2.aop.bg/mf-publikuva-ukazania>.

V. Qualitative reporting on application of public procurement review system

1. Please indicate relevant figures for the national review system in the table below, as described below.

(A) **Number of first instance review decisions** (all the first instance review decisions),

(B) **Median length of first instance reviews - median length of all the first instance reviews** (the number of calendar days between a starting date and an end date, where the starting date is when the complaint/action is registered and the end date is when the review decision is issued) and

(C) **Number of first instance review decisions that were appealed to the (next) judicial level and its results** - (all the first instance review decisions that were appealed to the (next) judicial level, both on merit or procedural reasons, in addition, it shall include the number of first instance review decisions that were

a) (primarily) upheld;

b) (primarily) rejected; or

c) neither upheld nor rejected by the (next) judicial level (e.g. because they were not yet decided, retracted).

	2021	2022	2023
A. Number of first instance review decisions	685	538	701
B. Median length of first instance reviews	43 дни	41 дни	38 дни
C. Number of first instance review decisions that were appealed to the (next) judicial level and its results	485, в това число: - обжалвани решения : 355; - обжалвани определения с искане за временна мярка: 37; - обжалвани определения по искане за допускане на предварително изпълнение: 34; - обжалвани други определения - 42; - обжалвани разпореждания за отказ от образуване на производство - 18	452, в т. ч: - обжалвани решения: 311; - обжалвани определения с искане за временна мярка: 50; - обжалвани определения по искане за допускане на предварително изпълнение: 14; - обжалвани други определения - 43; - обжалвани разпореждания за отказ от образуване на производство - 17	582, в т. ч.: - обжалвани решения: 389; - обжалвани определения с искане за временна мярка: 97; - обжалвани определения по искане за допускане на предварително изпълнение: 52; - обжалвани други определения - 44; - обжалвани разпореждания за отказ от образуване на производство - 18

2. Indicate best practices that are aimed at reducing the number of obstructive complaints/actions for review (A)

5000 character(s) maximum

Според Годишните доклади за дейността на Комисията за защита на конкуренцията в периода 2021 -2022 г. се наблюдава намаление на броя на постъпилите жалби срещу решения, действия или бездействия на възложителите спрямо предходния период,
Като причина се сочи въвеждането на задължителното използване на националната електронна платформа за обществени поръчки, която повишава публичността и прозрачността и респективно доверието на участниците в порецидурите за възлагане. Също така въвеждането на електронната система за обществени поръчки намалява възможностите на възложителите фактически да препятстват подаването на оферти до минимум, което от своя страна намалява и броя на подадените жалби.

- Годишен доклад на КЗК за 2021 г.

<https://www.cpc.bg/media/about-kzk/annual-reports/KZK2021.pdf>

- Годишен доклад на КЗК за 2022 г.

<https://www.cpc.bg/media/about-kzk/annual-reports/KZK2022.pdf>

В Годишния доклад на първоинстанционния орган за 2022 г. е посочено, че съотношението на жалбите към общия брой процедури, обявени през 2022 г., за възлагане на обществени поръчки и подлежащи на обжалване по реда на ЗОП, е 6,4 %. За 2021 г. съотношението е 8,1 %, а за 2020 г. - 9,2 %, (виж стр. 61 от доклада).

3. Indicate best practices that are aimed at reducing the length of first instance review decisions as marked in the previous column (B)

5000 character(s) maximum

В ЗОП е уредено, че КЗК се произнася по жалбата в едномесечен срок от образуването на производството за обществени поръчки на стойност по чл. 20, ал. 1, а в останалите случаи - в 15-дневен срок от образуването на производството (чл. 212. (1) ЗОП)

4. Indicate best practices that are aimed at reducing the number of first instance review that were appealed to the next judicial level as marked in the table above (C)

5000 character(s) maximum

VI. Fraud, corruption, conflict of interests and other serious irregularities

Describe the actions undertaken and/or mechanisms put in place to ensure prevention, detection and adequate reporting of case of public procurement serious irregularities including fraud and corruption and conflicts of interests.

1. Regulatory requirements on:

- Enhanced rules on the application of whistle-blower system
- Enhanced rules on transparency

- Enhanced rules on conflict of interest
- Enhanced rules on anti-corruption
- Enhanced rules on the application of exclusion grounds
- Other rules (if yes, please describe below)

1.1. Best practices.

If available, indicate best practices aimed at detecting irregularities as marked in the previous column and provide a link to any publicly available document relevant for the issues you indicated.

Please provide quantitative data e.g.: number of cases detected and pursued further by the competent authorities.

5000 character(s) maximum

Please provide further information on these elements, if applicable. You can list multiple links separated with enter.

Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения:
<https://lex.bg/bg/laws/ldoc/2137231156>;
 Закон за противодействие на корупцията: <https://www.caciaf.bg/bg/normativna-uredba/zpk>
 Закон за обществените поръчки
 По данни от Комисията за противодействие на корупцията (КПК):

- през 2021 г. са получени 15 бр. сигнали за конфликт на интереси, свързани с обществените поръчки; образувани са 8 производства и има 1 влязло в сила решение с установен конфликт на интереси;
- през 2022 г. са получени 29 бр. сигнали за конфликт на интереси, свързани с обществените поръчки; образувани са 18 производства по тях; постановени 2 решения с конфликт на интереси;
- през 2023 г. са получени 13 бр. сигнали за конфликт на интереси, свързани с обществените поръчки; образувани са 8 производства по тях; няма постановени решения с конфликт на интереси.

В специализираната дирекция "Противодействие на корупцията" на КПК са получени:

- през 2021 г. - 112 бр. сигнали срещу органи на изпълнителната власт и 275 бр. - срещу държавни служители;
- през 2022 г. - 114 бр. сигнали срещу органи на изпълнителната власт и 228 бр. - срещу държавни служители.

Повече от половината сигнали съдържат и твърдения за нарушения при обществените поръчки.

2. Enforcement measures:

- Reporting/monitoring system in place to prevent/detect fraud, corruption, conflict of interest and other serious irregularities
- Reporting/monitoring system in place to measure fraud, corruption, conflict of interest and other serious irregularities
- Systemic audit in place to prevent/detect fraud, corruption, conflict of interest and other serious irregularities
- Sanction system in place to remedy fraud, corruption, conflict of interest and other serious irregularities
- Other rules (if yes, please describe below)

2.1. Best practices.

If available, indicate best practices aimed at detecting irregularities as marked in the previous column and provide a link to any publicly available document relevant for the issues you indicated.

Please provide quantitative data e.g.: number of cases detected and pursued further by the competent authorities.

5000 character(s) maximum

Please provide further information on these elements, if applicable. You can list multiple links separated with enter.

В секция "Сътрудничество, насоки, ръководства и указания на други органи и организации" на ПОП, в подраздел "Сътрудничество с КЗК" са публикувани:

- насоки за противодействие срещу тръжните манипулации в процедурите за възлагане на обществени поръчки, прети с Решение на КЗК № 972/19.11.2020 г.;
- списък на обстоятелствата, наличието на които обуславя съмнение за тръжни манипулации;
- политики на КЗК по освобождаване от санкции или намаляване на санкциите в случай на участие на предприятията в таен картел, информация за определените лица за контакт от КЗК и данни за контакт са посочени на следния интернет адрес: <https://www.cpc.bg/prohibited-agreemcnts>;
- информация за анонимно подаване на сигнали за картел (тръжна манипулация), предоставена от КЗК на интернет адрес: <https://www.cpc.bg/signals>
<https://www2.aop.bg/metodologiya/sporazumeniya-za-sytrudnichestvo/>
<https://www2.aop.bg/metodologiya/sporazumeniya-za-sytrudnichestvo/>;

-актуализирано споразумение между АОП и АДФИ: https://www2.aop.bg/wp-content/uploads/2023/09/agreement_ADFI_20230814.pdf.

3. Soft law/Policy measures

- Guidance related to the prevention of fraud, corruption, conflict of interest, serious irregularities
- Recommendations related to the prevention of fraud, corruption, conflict of interest, serious irregularities
- Guidance on ethical conduct for public administration staff
- Guidance on fighting bribery practices
- Guidance on the detection of collusion/bid-rigging practices
- Guidance on compliance with competition rules
- National strategy to prevent fraud, corruption, conflict of interest, serious irregularities
- Action plan for the implementation of practices to prevent fraud, corruption, conflict of interest, serious irregularities
- Training/conference related to the prevention of fraud, corruption, conflict of interest, serious irregularities
- Reinforced cooperation among different state bodies
- Establishment of open-access information system to enhance transparency (public registry, declarations)
- Other measures (if yes, please describe below)

3.1. Best practices.

If available, indicate best practices aimed at detecting irregularities as marked in the previous column and provide a link to any publicly available document relevant for the issues you indicated.

Please provide quantitative data e.g.: number of cases detected and pursued further by the competent authorities.

5000 character(s) maximum

Please provide further information on these elements, if applicable. You can list multiple links separated with enter.

Приета е "Национална стратегия за превенция и противодействие на корупцията (2021 - 2027 г.). Стратегията очертава държавната политика в областта на превенцията и противодействието на корупцията. Към документа е одобрена и Пътна карта, която предвижда мерките към всеки един приоритет, действия по изпълнение, индикатори и срок за изпълнение, очаквани резултати, финансиране и отговорни институции.

<https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1353>

На ПОП са публикувани насоки, ръководства и указания на Европейската комисия и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСП) за по-нататъшна борба с подкупването на чужди длъжностни лица и борбата срещу картелирането при участие в обществени поръчки:

<https://www2.aop.bg/metodologiya/nasoki-rakovodstva-i-ukazania-na-ek/>;

Същата информация е налична и на интернет страницата на КЗК:

<https://www.cpc.bg/legislation>.

Пак там е публикуван списък на лицата, изключени от участие в процедури, финансирани от Световната банка в изпълнение на препоръките от Доклада по фаза IV от мониторинга по прилагането на Конвенцията за борба с подкупването на чужди длъжностни лица в международните търговски сделки на ОИСП: <https://www2.aop.bg/wp-content/uploads/2023/09/poiasnitelen-dokument2.pdf>.

С РМС №833/12.11.2020 г. е приета Национална стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2021-2027 г., която се изпълнява с годишни планове за действие.

VII. Level of SMEs' participation in public procurement

SMEs' participation

SMEs are defined in the Commission Recommendation (2003/361/EC) as having less than 250 persons employed and an annual turnover of up to EUR 50 million or a balance sheet total of no more than EUR 43 million.

Further information is available at http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/sme-definition_en

1. Qualitative reporting on SME participation

Policy measures:

- Policy initiatives launched to support SMEs participation in public procurement;
- Measures targeting SME participation in different techniques for aggregated procurement (framework agreements, dynamic purchasing systems, and centralised procurement activities);
- Measures targeting the participation of start-ups and scale-ups in public procurement;
- Measures ensuring that payment for public contracts are made on time, especially in the case of SMEs;
- Measures addressing the payments to subcontractors;
- Guidelines for contracting authorities on the application of 'divide or explain' principle (concerning division into lots);

- Policy measures in place to monitor SME participation in subcontracting
- Other measures (if yes, please describe below)

1.1. Best practices.

Indicate best practices that are aimed at encouraging the participation of SMEs in public procurement as marked in the previous column.

Please provide a link to any publicly available document relevant for the issues you indicated.

5000 character(s) maximum

Приета е Национална стратегия за малките и средни предприятия 2021 - 2027 г. (https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.mi.government.bg%2Ffiles%2Fuseruploads%2Ffiles%2FMSP%2FSME_strategy.doc&wdOrigin=BROWSELINK). За прилагането ѝ ежегодно се изготвя годишна програма.

Стратегията включва мерки за улесняване достъпа на МСП до обществените поръчки, в т.ч. чрез повишаване информираността на МСП за състоянието на пазара на обществените поръчки, подобряване административния капацитет както на възложителите, така и на МСП и повишаване на публичността и прозрачността на обществените поръчки.

С цел подпомагане на възложителите и подобряване достъпа на МСП АОП в рамките на осъществявания от нея предварителен контрол като форма на методическа подкрепа за възложителите проверява дали поръчките се разделят на обособени позиции и дали възложителите са мотивирали неразделянето. В случай, че мотивите за неразделяне са формални на възложителите се дават указания за допълването им.

2. Quantitative reporting on SME participation

Please quantify the impact of these best practices in the table below:

2.1. Value of contracts directly awarded to SMEs over total value of awarded contracts – above threshold

	2021	2022	2023
Value (in EUR million)	59,06%	56,51%	53,62%

2.1.1. Value of contracts directly awarded to SMEs over total value of awarded contracts – below threshold

	2021	2022	2023
Value (in EUR million)	74,95%	75,90%	73.88%

Please explain the calculation/assessment method used for collection of data.

При изготвянето на доклада са използвани и обобщени данни от:

- Регистъра на обществените поръчки, открити преди задължителното използване на ЦАИС ЕОП (www.aop.bg), поддържан от Агенцията по обществени поръчки;
- Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП): <https://app.eop.bg/today>), поддържана от Агенцията по обществени поръчки;
- Националният концесионен регистър, който е централизирана електронна информационна система, съдържаща база данни за всички възложени концесии и процедури за възлагане на концесии: <http://nkr.government.bg>, поддържан от Администрацията на Министерски съвет.

Включени са договорите за възлагане на обществени поръчки, публикувани в периода 01.01.2021 г. – 31.12.2023 г.

В посочените общ брой и обща стойност на договорите, възложени на МСП не са включени:

- изключенията от приложното поле на Закона за обществените поръчки (ЗОП);
- договорите по рамкови споразумения (с цел да се избегне дублиране на стойността, посочена при сключването на самото рамково споразумение);
- договорите в областта на отбраната и сигурността.

Посочените стойности за договори над и под европейските прагове са определени на база използвания от възложителя вид процедура, съгласно чл. 18, ал. 1 от ЗОП.

В стойностите над европейските праговете е включена информация за възложените договори по поръчки по процедурите по чл. 18, ал. 1, т. 1 – 11 от ЗОП, т.е. поръчки, за които съгласно чл. 35, ал. 1 от закона следва да се публикува информация, свързана с тяхното възлагане и изпълнение, в "Официален вестник" (ОВ) на Европейския съюз (ЕС).

В стойностите под европейските праговете е включена информация за възложените договори по поръчки, възлагани чрез национални видове процедури по чл. 18, ал. 1, т. 12 – 13 от ЗОП (публично състезание и пряко договаряне), както и договорите, възложени по реда на чл. 20, ал. 3 от ЗОП (събиране на оферти с обява или покана до определени лица), т.е. поръчки за строителство с прогнозна стойност от 50 000 лв. до 270 000 лв. и за доставки и услуги с прогнозна стойност от 30 000 лв. до 70 000 лв., с изключение на услугите по приложение № 2 към чл. 11, ал. 3 от ЗОП.

Стойността на договорите, сключени в чужда валута е преизчислена в лева с използване на валутните курсове на БНБ към края на всяка календарна година, съответно към 31.12.2021 г., 30.12.2022 г. и 29.12.2023 г. За целите на доклада общите стойности са посочени в EUR без ДДС, като е използван обменен курс 1EUR = 1,95583 BGN.

При изчисляването на посочената в доклада общата стойност на договорите за 2022 г. е взета предвид реалната стойност на договор № 59074 по поръчка с УНП 00087-2021-0218 (<https://app.eop.bg/today/169423>), а за 2023 г. - на договор № 80834 по поръчка с УНП 00115-2022-0099 (<https://app.eop.bg/today/255276>), въпреки че в обявленията за възложена поръчка стойността на договора е завишена стократно в резултат на допуснатата техническа грешка (пропусната десетична запетая).

2.2. Number of contracts directly awarded to SMEs over total number of awarded contracts – above threshold

	2021	2022	2023
Number	70,70%	73,25%	74,77%

2.2.1. Number of contracts directly awarded to SMEs over total number of awarded contracts – below threshold

	2021	2022	2023
Number	76,89%	75,67%	74,32%

Please explain the calculation/assessment method used for the collection of data.

5000 character(s) maximum

вж. по-горе

VIII. Practical implementation of national strategic procurement

1. Green procurement ('GPP')

Green Public Procurement ('GPP') is defined as "a process whereby public authorities seek to procure goods, services and works with a reduced environmental impact throughout their life cycle when compared to goods, services and works with the same primary function that would otherwise be procured." [1] A voluntary target of 50 % GPP per Member State in number and value of relevant procedures was proposed by the Commission and welcomed by the Council in 2008.

[1] Commission Communication (COM (2008) 400) "Public procurement for a better environment".

1.1. What is the state of play of green procurement in your Member State? (regulatory requirements and policy measures related to GPP)

1.1.1. How do you in general evaluate the degree of the GPP implementation in your country:

Please assess based on:

- Existence of enabling public procurement legal framework,
 - Existence of GPP policies/action plans,
 - Provisions of practical support to practitioners,
 - Results of monitoring of contracts which include sustainability requirements,
 - Results of monitoring of sustainable outcomes.
-
- Implementation is advanced
 - Implementation is in progress
 - Implementation is low

The broad objectives in GPP policies are met:

- Yes
- Partially
- Not yet

1.1.2. Existing GPP regulatory requirements in your Member State:

- General legal obligation imposing GPP goals
- Sectoral regulations requiring sustainable development including public procurement
- Sectoral regulations encouraging sustainable development including public procurement
- Other regulatory requirements (if yes, please describe below)

Indicate best practices that are aimed at encouraging the use of GPP criteria. Please provide a link to any publicly available document relevant for the issues you indicated.

Във връзка с прилагане на чл. 47 ЗОП относно чистите и енергийноефективни превозни средства са приети два национални акта:

- ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 356 ОТ 29 ДЕКЕМВРИ 2023 Г. ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВЪЗЛОЖИТЕЛИТЕ, КОИТО СА ЗАДЪЛЖЕНИ ДА ВЪЗЛАГАТ ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ ПРИ СПАЗВАНЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 47, АЛ. 5 ОТ ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ, КАКТО И НА ДЕЛА НА ЧИСТИТЕ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА СПРЯМО ОБЩИЯ БРОЙ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА: https://www2.aop.bg/wp-content/uploads/2024/01/Norms_PMS.pdf

- НАРЕДБА № Н-21 ОТ 19 ДЕКЕМВРИ 2023 Г. ЗА ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ ЧИСТИТЕ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА:
https://www2.aop.bg/wp-content/uploads/2024/01/Norms_CHPS-1.pdf

АОП подготви две анкети, с които да събере информация за пътните превозни средства, придобити или използвани за предоставяне на транспортни услуги в изпълнение на договори за обществени поръчки. Анкетите са достъпни на следния адрес:

<https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/aop-anketa1-2023>;

<https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/aop-anketa2-2023>.

Срокът за изпращане на информация е 31 март 2024 г., като с цел улеснение на възложителите при предоставяне на необходимата информация е изготвено указание от АОП:

https://www2.aop.bg/wp-content/uploads/2024/01/Ukazania_2024-01-24.pdf

По отношение на задължителното възлагане на зелени обществени поръчки са предприети някои важни законодателни мерки в ЗОП (изм. и доп. ДВ. бр.88 от 20 Октомври 2023 г.). Съгласно измененията на ЗОП (нов чл. 47а и § 2, т. 9а от допълнителните разпоредби на ЗОП), когато обществените поръчки на стойност, посочена в ЗОП (чл. 20, ал. 1 и 2), се възлагат от публични възложители, документацията за обществената поръчка трябва да съдържа екологични изисквания към продуктите, които се доставят или използват за предоставяните услуги.

Продуктите, минималните задължителни екологични изисквания и начинът на доказване на съответствието с посочените изисквания се определят с наредба, издадена от министъра на околната среда и водите съвместно с министъра на финансите и министъра на икономиката и промишлеността.

Към настоящия момент, проектът на наредба е публикуван на Портала за обществени консултации, със срок на консултацията - от 19 март 2024 г. до 18 април 2024 г.:

<https://strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8220>

1.1.3. GPP policy measures applied in your Member State:

- Guidelines to encourage the use of GPP
- National strategy to encourage the use of GPP
- National action plan to implement measurable objectives in GPP
- National target of GPP in certain sectors/in public procurement
- Monitoring/reporting on the use of GPP criteria
- Existence of national competence centre/national network of experts to promote the use of GPP
- Existence of specific working groups to promote the use of GPP in specific sectors
- Mandatory regular trainings for the promotion of GPP
- Optional trainings/events/workshops for the promotion of GPP
- Online information tool on the use/on best practices of GPP
- Other policy measures (if yes, please describe below)

Indicate best practices that are aimed at encouraging the use of GPP criteria. Please provide a link to any publicly available document relevant for the issues you indicated.

5000 character(s) maximum

В стратегии, свързани с опазването на околната среда и биохраните се съдържат мерки и позоваване на зелените обществени поръчки, като:

- Стратегия за преход към кръгова икономика на Република България за периода 2022 – 2027 г., и план за действие към нея:

[https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1559;](https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1559)

- Национална стратегия за опазване на околната среда 2021 – 2030 г. и план за действие към нея:

[https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1644;](https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=1644)

- Национален план за действие за развитие на биологичното производство:

[https://www.mzh.government.bg/bg/politiki-i-programi/politiki-i-strategii/nacionalenplan_za_razvitie_na_bioproizvodstvoto/.](https://www.mzh.government.bg/bg/politiki-i-programi/politiki-i-strategii/nacionalenplan_za_razvitie_na_bioproizvodstvoto/)

Националният Доверителен Екофонд (НДЕФ) е основан през октомври 1995 година. Фондът управлява средства предоставени целево от държавния бюджет, включително по силата на суап сделки за замяна на “Дълг срещу околна среда” и “Дълг срещу Природа”. Разработени са:

- програми за финансиране на възложителите на обществени поръчки при закупуване на електромобили:

[https://ecofund-bg.org/bg/programs/%d0%b8%d0%bd%d0%b2%d0%b5%d1%81%d1%82%d0%b8%d1%86%d0%b8%d0%be%d0%bd%d0%bd%d0%b0-%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%d0%bc%d0%b0-%d0%b7%d0%b0-%d0%ba%d0%bb%d0%b8%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b0-%d0%b5/;](https://ecofund-bg.org/bg/programs/%d0%b8%d0%bd%d0%b2%d0%b5%d1%81%d1%82%d0%b8%d1%86%d0%b8%d0%be%d0%bd%d0%bd%d0%b0-%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%d0%bc%d0%b0-%d0%b7%d0%b0-%d0%ba%d0%bb%d0%b8%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b0-%d0%b5/)

- програми, чрез които се финансират мерки за енергийната ефективност:

[https://ecofund-bg.org/bg/programs/%d0%b8%d0%bd%d0%b2%d0%b5%d1%81%d1%82%d0%b8%d1%86%d0%b8%d0%be%d0%bd%d0%bd%d0%b0-%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%d0%bc%d0%b0-%d0%b7%d0%b0-%d0%ba%d0%bb%d0%b8%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b0/.](https://ecofund-bg.org/bg/programs/%d0%b8%d0%bd%d0%b2%d0%b5%d1%81%d1%82%d0%b8%d1%86%d0%b8%d0%be%d0%bd%d0%bd%d0%b0-%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%d0%bc%d0%b0-%d0%b7%d0%b0-%d0%ba%d0%bb%d0%b8%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b0/)

1.2. What are the key challenges for the uptake of green public procurement?

- Lack of professionalisation of public procurement staff
- Lack of capacity of public procurement staff
- Risk or a perception of a risk amongst public buyers of higher procurement costs
- Risk of no available offer on the market or a perception of some public buyers that such risk exists
- Risk of legal actions for wrong application of GPP criteria or a perception of some public buyers that such risk exists
- Lack of policy guidance and support on GPP
- Lack of policy strategy on GPP
- Lack of guidance on implementation of GPP requirements/criteria in procurement procedures
- Lack of strategic planning by the buyers
- Lack of interest
- Other reasons (if yes, please explain below)

Indicate best practices that are aimed at encouraging the use of GPP criteria. Please provide a link to any publicly available document relevant for the issues you indicated.

5000 character(s) maximum

На ПОП е налична тематична страница с информация за зелените обществени поръчки:
<https://www2.aop.bg/politiki-i-strategicheski-dokumenti/politiki-na-es1/zeleni-obshtestveni-porychki/>.

В редица висши училища съществуват специализирани курсове, свързани с обществените поръчки. част от тяхната програма е и изучаването на устойчивите/стратегически обществени поръчки:
<https://www2.aop.bg/vyzlozhiteli/polezno-za-vazlojitelija/obuchitelni-programi/>

2. Socially responsible public procurement ('SRPP')

Socially responsible public procurement is defined as procurement that takes into account one or several social considerations for advancing social objectives. SRPP covers a wide spectrum of social considerations, such as employment opportunities, decent work conditions, compliance with social and labour rights, social inclusion, equal opportunities and accessibility.

2.1. What is the state of play of SRPP in your Member State?

2.1.1. How do you in general evaluate the degree of the SRPP implementation in your country:

Please assess based on:

- Existence of enabling public procurement legal framework,
 - Existence of SRPP policies/action plans,
 - Provisions of practical support to practitioners,
 - Results of monitoring of contracts which include social requirements,
 - Results of monitoring of social outcomes.
-
- Implementation is advanced
 - Implementation is in progress
 - Implementation is low

The broad objectives in SRPP policies are met:

- Yes
- Partially
- Not yet

2.1.2. Existing SRPP regulatory requirements in your Member State:

- General legal obligation imposing SRPP goals
- Mandatory requirements regarding employment from vulnerable groups
- Respecting minimum criteria on human- and labour rights in the value chain
- Specific SRPP requirements for the performance of contracts
- Mandatory exclusion grounds related to SRPP
- Sectoral regulations requiring equal treatment and non-discrimination

Indicate best practices that are aimed at encouraging the use of SRPP. Please provide a link to any publicly available document relevant for the issues you indicated.

5000 character(s) maximum

ЗОП задължава възложителите да запазват обществени поръчки за специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания или за стопански субекти, чиято основна цел е социалното и професионалното интегриране на хора с увреждания или на хора в неравностойно положение, когато предметът на поръчките е включен в списък на стоките и услугите съобразно Общия терминологичен речник (чл. 12 ЗОП).

2.1.3. SRPP policy measures applied in your Member State:

- Guidelines to encourage SRPP
- National strategy to encourage SRPP
- National action plan to implement measurable objectives in SRPP
- National target of SRPP in certain sectors/in all sectors
- Monitoring/reporting on the use of SRPP criteria
- Existence of national competence centre/ specific working groups to promote the use of SRPP
- Mandatory regular trainings for the promotion of SRPP
- Optional trainings/events/workshops for the promotion of SRPP
- Online information tool on the use/on best practices of SRPP
- Other policy measures (if yes, please describe below)

Other policy measures, please describe:

5000 character(s) maximum

Решение на Министерски съвет № 591 от 18 юли 2016 г. за определяне на Списък на стоките и услугите по чл. 12, ал. 1, т. 1 от Закона за обществените поръчки:
https://www2.aop.bg/wp-content/uploads/2019/05/591_1.pdf;

Списък на специализираните предприятия и хора с увреждания:
<https://ahu.mlsp.government.bg/portal/se/>

Indicate best practices that are aimed at encouraging the use of SRPP. Please provide a link to any publicly available document relevant for the issues you indicated.

5000 character(s) maximum

ЗОП урежда по-малък размер на гаранцията за изпълнение, когато поръчката е предназначена за лицата по чл. 12 от ЗОП. Съгласно чл. 111, ал. 2 от закона при запазена поръчка, която се възлага на специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, гаранцията за изпълнение на договора не може да надвишава две на сто от стойността на договора.

Спазването на посоченото изискване се проверява и в рамките на предварителения контрол, осъществяван от АОП.

2.2. Key challenges – What are the key challenges in the uptake of SRPP?

- Lack of professionalisation of public procurement staff
- Lack of capacity of public procurement staff
- Risk or a perception of risk amongst public buyers of higher procurement costs

- Risk of no available offer on the market or a perception of some public buyers that such risk exists
- Risk of legal actions for wrong application of SRPP or a perception of some public buyers that such a risk exists
- Lack of policy guidance and support on SRPP
- Lack of policy strategy on SRPP
- Lack of guidance on implementation/insufficient implementation of policies on SRPP
- Lack of strategic planning by the buyers
- Lack of interest
- Other reasons (if yes, please explain below)

Indicate best practices that are aimed at encouraging the use of SRPP. Please provide a link to any publicly available document relevant for the issues you indicated.

5000 character(s) maximum

На ПОП е налична тематична секция "Социалноотговорни обществени поръчки" с полезна информация относно включването на социални изисквания при възлагането на обществени поръчки: <https://www2.aop.bg/politiki-i-strategicheski-dokumenti/politiki-na-es1/good-practices/>
 Допълнително, в рамките на осъществявания от АОП предварителен контрол проверките обхващат изпълнението на посоченото задължение. В случаите, когато предмета на поръчката попада в обхвата на списъка със запазени стоки и услуги, но възложителят не е запазил поръчката, се дават указания в тази посока.

3. Public procurement of Innovation

An innovative solution is defined in 2014/24/EU Art.2 (1.22) as "a new or significantly improved product, service or process". This includes not only those solutions resulting from R&D but also those solutions resulting from activities, "including but not limited to production, building or construction processes, a new marketing method, or a new organisational method in business practices, workplace organisation or external relations." Please report on both dimensions.

3.1. What is the state of play of procurement of innovation in your Member State?

3.1.1. How do you in general evaluate the degree of the innovation procurement implementation in your country:

Please assess based on:

- Existence of enabling public procurement legal framework,
 - Existence of innovation policies/action plans,
 - Provisions of practical support to practitioners,
 - Results of monitoring of contracts which include innovation aspects,
 - Results of monitoring of innovation procurement.
- Implementation is advanced
 Implementation is in progress
 Implementation is low

The broad objectives in policies supporting innovation are met:

- Yes

- Partially
- Not yet

3.1.2. Innovation policy measures applied in your Member State:

- Guidelines to describing the procurement of innovation
- National strategy to encourage the procurement of innovation
- National action plan to implement measurable objectives to procure innovation
- National target to procure innovation in certain sectors/in all sectors
- Monitoring/reporting on the procurement of innovation
- Existence of national competence centre/specific working groups develop policies on the procurement of innovation
- Mandatory trainings related to the procurement of innovation
- Optional trainings/events/workshops related to the procurement of innovation
- Online information tool on the use/on best practices related to the procurement of innovation
- Other policy measures (if yes, please describe below)

Other policy measures, please describe:

5000 character(s) maximum

В областта на иновациите е одобрен националният стратегически документ "Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г."
<https://www.strategy.bg/SearchResults.aspx?SearchItem=%d0%bf%d0%bb%d0%b0%d0%bd+%d0%b7%d0%b0+%d0%b1%d0%b8%d0%be%d1%85%d1%80%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d1%82%d0%b5>

Indicate best practices that are aimed at encouraging the procurement of innovation. Please provide a link to any publicly available document relevant for the issues you indicated.

5000 character(s) maximum

На ПОП е налична тематична секция относно иновативните обществени поръчки: "Обществени поръчки за иновации"
<https://www2.aop.bg/politiki-i-strategicheski-dokumenti/op-za-inovacii/>

3.2. Key challenges – What are the key challenges for the uptake of Procurement of Innovation?

- Lack of professionalisation of public procurement staff
- Lack of capacity of public procurement staff
- Risk or a perception of a risk amongst public buyers of higher procurement costs
- Risk of no available offer on the market or a perception of some public buyers that such a risk exists
- Risk of legal actions for procedures carried out wrongly
- Lack of policy guidance and support on Innovation
- Lack of policy strategy on procurement of innovation
- Lack of strategic planning by the buyers
- Lack of interest
- Other reasons (if yes, please explain below)

Indicate best practices that are aimed at mitigating indicated issues.

5000 character(s) maximum

IX. The level of competition in public procurement

1. Do you monitor the level of competition in public procurement in your Member State?

To assess please consider in particular: proportion of single bids, proportion of negotiated procedures without prior publication, proportion of cancelled tenders

- Yes, the level of competition is monitored
- Yes, the level of competition is partially monitored (not comprehensive for all the procurement markets)
- No, the level of competition is not monitored

If the reply to the previous question is yes, please indicate whether the level of competition compared to the previous reporting period:

- Increased
- Remained unchanged
- Decreased

If the reply to the above question is yes, please provide best practices (e.g.: including on the tools used, methodology, indicators, etc.)

5000 character(s) maximum

I Законодателни мерки:

- въведен мониторингов механизъм по чл. 229а от ЗОП;
- въведени са нови видове контрол на обществените поръчки:
 1. Задължителен контрол на поръките с прогнозна стойност по-голяма или равна на 5 млн. лв.;
 2. Осъществяване на задължителен предварителен контрол от звената в структурата на възложителя, осъществяващи предварителен контрол за законосъобразност;
 3. Контрол, осъществяван от наблюдатели, определени от министъра на финансите;
- създаден е Експертен съвет като постоянно действащ консултативен орган към министъра на финансите, с цел уеднаквяване на практиката на методическите и контролните органи в системата;
- осигурена е законова възможност Централни органи за покупки за нуждите на общините да се създават с решение на съответните общински съвети по предложение на кметовете на общини или с акт на Министерския съвет;
- законодателно е прецизирана дефиницията на понятието „изключителни обстоятелства“;

II. Незаконодателни мерки:

- от 2022 г. АОП ежегодно изпраща до органите за последващ контрол информация за рисковите възложители;
- информация за рисковите възложители се публикува регулярно (на всяко тримесечие) и на Портала за обществени поръчки;
<https://www2.aop.bg/politiki-i-strategicheski-dokumenti/npvu/tekushto-nabludenie-na-pazara/>
- от АОП е извършено проучване на причините за нарастване дела на договорите, възложени въз основа на една оферта, в. т.ч. са проведени две анкети – една таргетирана към асоциациите на бизнеса в България и една към всички заинтересовани лица.
Резултатите от анкетите са публикувани на ПОП:
<https://www2.aop.bg/e-uslugi/anketi/rezultati-ot-anketa-edna-oferta/>;

<https://www2.aop.bg/rezultati-ot-anketa/>;

- извършен е анализ на данните от Регистъра на обществените поръчки и са идентифицирани рисковите дейности идоставки по CPV код, въз основа на които са определени засегнатите икономически дейности по Класификатора на икономическите дейности в страната; проучени са също и други документи икономически анализи, като резултатите са обобщени в доклад;
- на Портала за обществени поръчки е публикувана информация за стопански субекти, за които с влязло в сила решение на компетентен орган е установено, че са влезли в съгласувани практики с цел нарушаване на конкуренцията в обществените поръчки (това обстоятелство е основание за незадължително отстраняване от участие):

<https://www2.aop.bg/wp-content/uploads/2023/11/spisak2.pdf>;

- на Портала за обществени поръчки е публикувана информация за икономически оператори, които са отстранени от участие в процедури за възлагане на Световната банка:

<https://www2.aop.bg/wp-content/uploads/2023/09/poiasnitelen-dokument2.pdf>;

- на ПОП са публикувани материали във връзка с предотвратяването на съгласуваните практики за нарушаване конкуренцията в обществените поръчки:

(<https://www2.aop.bg/metodologiya/nasoki-rakovodstva-iukazania-na-ek/>);

- проведени са срещи с възложители с най-голям дял договори, възложени въз основа на една подадена оферта;
- разработен и публикуван на Портала е и обучителен видеоматериал за провеждане на електронен търг:

<https://www2.aop.bg/aop-pusna-videoklip/>;

- изпратени са писма на възложители с най-голям брой договори с една подадена оферта, в т.ч са пояснени възможностите за прилагане на гъвкави техники и инструменти за възлагане като Рамкови споразумения и Динамични системи за покупки. Очертани са и възможностите за съвместно възлагане и окрупняване на търсенето. В резултат в края на 2023 и началото на 2024 г. са създадени първите ДСП;
- проведени са таргетирани срещи с групи възложители – районни общини и областни болници в т.ч са пояснени възможностите за прилагане на гъвкави техники и инструменти за възлагане като Рамкови споразумения и Динамични системи за покупки. Очертани са и възможностите за съвместно възлагане и окрупняване на търсенето;
- публикувано е методическо указание относно съвместното възлагане на обществени поръчки (<https://www2.aop.bg/metodologiya/metodicheski-ukazaniya/>);
- подготвени и публикувани на Портала са два доклада за специфичните и често срещани грешки в рамките на предварителния контрол на случаен избор, осъществяван от АОП съответно за 2021 г. и 2022 г.;
- регулярно на Портала се публикува информация за резултатите от предварителния контрол на случаен избор;
- стартирани са дейности по възобновяване на централизираното възлагане в областта на здравеопазването;
- др.

2. Did you launch/complete a comprehensive analysis of main causes of the lack of competition on the public procurement market during the current reporting period?

- Yes, a comprehensive analysis of main causes of the lack of competition was launched/completed in the current reporting period
- No, a comprehensive analysis of main causes of the lack of competition was not launched/completed in the current reporting period

- No, a comprehensive analysis of the main causes of the lack of competition was not launched/completed in the current reporting period as the level of competition is satisfactory

3. What are the sectors mostly concerned by low competition?

Please list the sectors concerned:

5000 character(s) maximum

Във връзка с индикатора „single bidder“ от Информационното табло на Европейския съюз, АОП проучи кои сектори имат най-висок дял на договори, сключени въз основа на една оферта (индикатор за неконкурентно възлагане) . С цел фокусиране върху секторите, чиято стойност е равна или по-голяма от целевата стойност на цел 243 от Плана за възстановяване и устойчивост (25% дял на договорите, въз основа на една оферта), са идентифицирани 41 категории от Общия терминологичен речник. Въз основа на тези категории са определени осем сектора от икономиката, в които посочените категории попадат: финансов сектор; търговия; транспорт; ремонт и инсталиране на машини; създаване и разпространение на информация; управление на отпадъци и възстановяване; административни и спомагателни дейности; преработваща промишленост.

Please list other relevant factors (for example regions, areas, level of administrative level, type of public buyer, calendar period):

5000 character(s) maximum

4. What are the main causes for the decrease in competition?

- 1. Structure of the market (e.g. size of the market)
- 2. Market concentration in the sectors concerned
- 3. Recurrent, particularly low number of bidders due to (if yes, please specify below):
- 4. Low attractiveness of the public procurement market, in particular (if yes, please specify below):
- 5. Anticompetitive market practices (collusions)
- 6. Other reasons (if yes, please specify below)

4. Low attractiveness of the public procurement market, in particular:

- Lack of market knowledge of buyers (unrealistic demand)
- Lack of mid/long term planning of public procurement needs
- Not optimal contract size (too large for SMEs, too small for non SMEs)
- Complex tender documents and requirements
- Short period available for publication and submission of offer
- High administrative burden linked to submission of offer
- Lack of trust of companies in fair chances to win (e.g. suspicion of fraud, corruption, conflict of interests and other serious irregularities)
- Limited possibility of contract modification
- Strict contract terms and risk of penalties
- High risk of delayed or no payment
- Perceived unattractiveness of public procurement

Please provide a link to any publicly available document relevant for the issues you indicated:

5000 character(s) maximum

Резултати от анкети (виж по-горе)

X. Additional information

Please provide any other information you consider relevant:

5000 character(s) maximum

Contact

GROW-C2@ec.europa.eu